ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្ម
AGRICULTURAL AND RURAL DEVELOPMENT BANK
ដើម្បីកសិករនិងអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គម

អាជីវកម្ម
ចិញ្ចឹមមាន់ស្រែសាច់

រៀបចំដោយ
គណៈកម្មការគាំទ្រគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល នៃ
ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្ម (ARDB)
ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៤

023 220 811
023 220 810
095 416 878
168, Street 7, Prek Leap Village, Sangkat Prek Leap, Khan Chroy Changva, Phnom Penh

មាតិកា

១-សេចក្តីផ្តើម ១
២-លក្ខណៈទូទៅ ១
៣-ដំណើរការចិញ្ចឹម ២
៣-១-ការជ្រើសរើសកូនមាន់អាយុ១ថ្ងៃមកចិញ្ចឹម ២
៣-២-ការសាងសងទ្រុង និងទីធ្លាចិញ្ចឹម ៣
៣-៣-ស្នូកទឹក ៥
៣-៤-ស្នូកចំណី ៥
៣-៥-ការថែទាំ និងការធ្វើអនាម័យ ៦
៣-៦-កម្មវិធីវ៉ាក់សាំងមាន់ស្រែសាច់ ៩
៤-គម្រោងអាជីវកម្មចិញ្ចឹមមាន់ស្រែសាច់ ៩
៤-១-ចំណាយលើការចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មដំបូង ៩
៤-២-គម្រោងចំណាយ-ចំណូលលម្អិត និងលទ្ធផល ១០
៤-៣-លទ្ធភាពចំណេញក្នុង១វគ្គ ដោយផ្អែកលើនិន្នាការតម្លៃ ១១
៥-ហានិភ័យ វិធានការ និងអនុសាសន៍ ១១
៦-សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ១៣

១-សេចក្តីផ្តើម

ការចិញ្ចឹមមាន់ស្រែសាច់លក្ខណៈគ្រួសារខ្នាតមធ្យម គឺជាមុខរបរមួយដែលពេញនិយមសម្រាប់កសិករដែលអាចទទួលបានប្រាក់ចំណូលសមរម្យសម្រាប់ទ្រទ្រង់សេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារ។ ការចិញ្ចឹមមាន់ស្រែសាច់ គឺមានភាពងាយស្រួលដោយពុំទាមទារការប្រើប្រាស់សម្ភារៈ ឬឧបករណ៍ច្រើនដែលមានតម្លៃខ្ពស់ឡើយ រីឯការផ្តល់ចំណីវិញគឺអាចផ្តល់ជាចំណីផ្សំស្រេច ចំណីលាយផ្សំដោយខ្លួនឯង ឬលែងឱ្យដើរស៊ីចំណីនៅតាមទីវាលក្បែរៗផ្ទះ។ ជាមួយគ្នានេះកសិករក៏អាចរៀបចំស្ទួនដំណាំបន្លែសម្រាប់ជាចំណីផ្សំដើម្បីកាត់បន្ថយការចំណាយលើការទិញចំណីពីខាងក្រៅផងដែរ។

មុនចាប់ផ្តើមប្រកបរបរចិញ្ចឹមមាន់ស្រែសាច់ទោះបីការចិញ្ចឹមជាលក្ខណៈគ្រួសារក្តី កសិករគួរយល់ដឹងឱ្យបានច្បាស់នូវបច្ចេកទេសចិញ្ចឹម ជាពិសេសបច្ចេកទេសថ្មីៗដែលធន់នឹងបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុដូចជាការផ្តល់កម្តៅ ការជ្រើសរើសពូជ ការសាងសង់ទ្រុង ការផ្តល់ចំណី ការថែទាំ និងការការពារ ព្យាបាលជំងឺមាន់ជាដើមទើបអាចទទួលបានផលល្អ និងអាចជួយកាត់បន្ថយលើការចំណាយថ្លៃដើមចិញ្ចឹម។

២-លក្ខណៈទូទៅ

មាន់ស្រែសាច់ដែលកសិករនិយមចិញ្ចឹម និងមានតម្លៃខ្ពស់លើទីផ្សារត្រូវមានលក្ខណៈសម្បត្តិដូចជា÷ មានសម្បុរត្រសក់ និងស្វាយ មានស្បែកពណ៌លឿង ជើងលឿង ឬល្មៀត មានរោមក្រាស់ ធំធាត់លឿន (ជាមាន់ដែលមានអាយុត្រឹម ៣.៥ ទៅ ៤.៥ខែ មានទម្ងន់ ១.២ ទៅ ១.៥គក្រ) មានរោមដុះពេញខ្លួនក្រាស់ល្អ។

៣-ដំណើរការចិញ្ចឹម

៣-១-ការជ្រើសរើសកូនមាន់មកចិញ្ចឹម

កន្លងមកការទិញកូនមាន់ដែលមានអាយុ ២១ ថ្ងៃយកមកចិញ្ចឹមតែងមានបញ្ហាច្រើនដោយសារកូនមាន់ពុំទទួលបានកម្មវិធីវ៉ាក់សាំងត្រឹមត្រូវ និងគ្រប់ចំនួន។ តែបច្ចុប្បន្ន កសិករច្រើនជ្រើសរើសកូនមាន់អាយុ ១ថ្ងៃមកចិញ្ចឹម។ ការចិញ្ចឹមកូនមាន់អាយុ ១ថ្ងៃ មានគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិដូចខាងក្រោម÷

គុណសម្បត្តិ÷

- កូនមាន់អាយុ ១ថ្ងៃអាចចិញ្ចឹមខ្លួនដោយខ្លួនឯងបាន ដោយប្រើនូវសារធាតុអាហារជាតិក្រហមក្នុងខ្លួនរបស់វាដូច្នេះក្នុងរយៈពេល២ ឬ៣ថ្ងៃ កូនមាន់មិនត្រូវការចំណី ឬទឹកក្នុងអំឡុងពេលដឹកជញ្ជូនយកទៅកន្លែងថ្មីទេ
- កូនមាន់អាយុ១ថ្ងៃមានតម្លៃធូរថ្លៃជាងកូនមាន់ដែលមានអាយុ ២១ថ្ងៃ
- អាចធ្វើកម្មវិធីវ៉ាក់សាំងដោយខ្លួនឯង ប្រកបដោយទំនុកចិត្ត (ដឹងពីចំនួនដងជាក់ច្បាស់)។

គុណវិបត្តិ÷

- ក្នុងពេលដឹកកូនមាន់យកទៅកន្លែងថ្មីអាចមានគ្រោះថ្នាក់ខ្លះៗដូចជា កូនមាន់មានការថប់ខ្យល់ដែលបណ្តាលមកពីអាកាសធាតុក្តៅពេក ឬត្រជាក់ពេក នឹងអាចមានអត្រាបាត់បង់ខ្ពស់ បើពុំមានយល់ពីបច្ចេកទេសថែទាំក្នុងការដឹកជញ្ជូនច្បាស់លាស់។
- សម្រាប់កូនមាន់មួយក្រុមមានចំនួន២៥ក្បាល ត្រូវដាក់ក្នុងកេស ឬប្រអប់ដែលបង្កើតបាននូវកម្តៅគ្រប់គ្រាន់ ប្រអប់នោះត្រូវចោះឱ្យមានរន្ធដើម្បីឱ្យមានខ្យល់ចេញចូលបានល្អ។ ចំណី និងទឹកចាំបាច់ត្រូវផ្តល់ឱ្យកូនមាន់ បើសិនជាមានការពន្យាពេលក្នុងការដឹកជញ្ជូនលើសពី ២ទៅ ៣ថ្ងៃ។

លក្ខណៈសម្បត្តិរបស់កូនមាន់ដែលត្រូវជ្រើសរើសយកមកចិញ្ចឹម÷

- មានអាយុដំណាលៗគ្នា ញាស់ក្នុងថ្ងៃតែមួយ
- មានទំហំ ទម្ងន់ និងពណ៌សម្បុរដូចៗគ្នា
- មានរោមទន់ភ្លឺរលោង ជើងមូលរលោង មិនស្វិត
- មានកែវភ្នែកភ្លឺថ្លា សំឡេងច្បាស់ រហ័សរហួន ពុំមានលាមកស្អិតជាប់គូទ
- មេបាមិនជាន់ឈាម ជាពូជស្អួត ធំធាត់លឿន ស្បែកនិងជើងមានពណ៌លឿង

៣-២-ការសាងសង់ទ្រុង និងទីធ្លាចិញ្ចឹមមាន់

ទ្រុងមាន់ត្រូវមានលក្ខណៈសមស្របមួយចំនួនដូចតទៅ÷

- ទ្រុងត្រូវសង់បែរមុខចេញពីទិសរបស់ខ្យល់ ប៉ុន្តែត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឱ្យខ្យល់អាចចេញចូលបានល្អ
- ការពារកុំឱ្យត្រូវកម្តៅព្រះអាទិត្យខ្លាំងពេក
- កម្រាលត្រូវធ្វើឱ្យទឹកអាចហូរចេញបាន ដើម្បីការពារកុំឱ្យសើម
- ការចិញ្ចឹមមាន់នៅតំបន់អាកាសធាតុក្តៅ ត្រូវធ្វើជម្រក និងដំបូលបាំងពីលើឱ្យបានល្អ ហើយបើកចំហរឱ្យមានពន្លឺចេញចូលបានគ្រប់គ្រាន់។

ក-ការត្រួតពិនិត្យសីតុណ្ហភាព

សីតុណ្ហភាពក្តៅពេក ឬត្រជាក់ពេក បង្កើតឱ្យមានភាពតានតឹងក្នុងទ្រុងមាន់ ការសាងសង់ទ្រុងទៅតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស គឺអាស្រ័យទៅលើលក្ខខណ្ឌក្នុងស្រុក

ខ-ការធ្វើឱ្យខ្យល់ចេញចូល

ចលនាខ្យល់ចេញចូលនៅក្នុងទ្រុងជារឿងចាំបាច់ក្នុងការការពារកុំឱ្យមាន់ថប់ខ្យល់សម្រាប់ដកដង្ហើម ទ្រុងចិញ្ចឹមមាន់មិនត្រូវសង់ឡើងដោយមានព្រៃ គុម្ពោត ឬអគារនៅបាំងខ្យល់ចេញចូលឡើយ។ ចំពោះទ្រុងចិញ្ចឹមមាន់បែបពាណិជ្ជកម្មត្រូវសាងសង់ទ្រុងឱ្យខ្យល់ចេញចូលល្អ ឬដាក់កង្ហារ។

គ-ការត្រួតពិនិត្យសំណើម

ករណីមានសំណើមឡើងខ្ពស់ក្នុងរដូវភ្លៀង ជាហេតុធ្វើឱ្យមាន់អាចមានបញ្ហាជំងឺកើតឡើង ដូច្នេះកសិករត្រូវត្រួតពិនិត្យសំណើមនៅក្នុងទ្រុងចិញ្ចឹមមាន់ឱ្យបានទៀងទាត់ និងធ្វើចង្អូរសម្រាប់បង្ហូរទឹកចេញពីកម្រាលទ្រុង ដែលអាចកាត់បន្ថយនូវហានិភ័យសំណើមបានល្អ។

ឃ-ទីធ្លាចិញ្ចឹម

ការដាក់មាន់ចិញ្ចឹមក្នុងទ្រុងច្រើនក្បាលពេកបណ្តាលឱ្យមានបរិយាកាសស្អុះស្អាប់ និងមិនផ្តល់ផលបានល្អឡើយ។ តម្រូវការទំហំទ្រុងជាអប្បបរិមាសម្រាប់អាកាសធាតុសមរម្យ (មិនក្តៅពេកមិនត្រជាក់ពេក) មានខ្យល់អាចចេញចូលគ្រប់គ្រាន់ និងស្របទៅតាមអាយុរបស់មាន់គឺ÷ មាន់អាយុ ៦អាទិត្យ ត្រូវដាក់១៥ក្បាល/ម៉ែត្រការ៉េ មាន់អាយុ ១៦អាទិត្យត្រូវដាក់ ៥ក្បាល/ម៉ែត្រការ៉េ ហើយអាយុលើសពីនេះត្រូវដាក់ ៣ទៅ៤ក្បាល/ម៉ែត្រការ៉េ ឬបង្កើនទំហំឱ្យធំជាងនេះកាន់តែល្អ។

ង- ការធ្វើទ្រុង

ត្រូវធ្វើទ្រុងមាន់ទៅតាមសម្ភារៈ និងវត្ថុធាតុដើមដែលមាននៅក្នុងស្រុកងាយស្រួលរក មានតម្លៃធូរថ្លៃ ហើយត្រូវសង់ទៅតាមគំរូប្លង់ទ្រុងចិញ្ចឹមមាន់។

ច- ដំបូល

ដំបូលសម្រាប់ការពារទឹកភ្លៀង អាចប្រើប្រាស់ស្លឹកត្នោត ស្បូវ ស័ង្កសី ។ល។ នៅរដូវក្តៅត្រូវធ្វើសំយ៉ាបទ្រុង ដើម្បីការពារការជះកម្តៅខ្លាំងពេក និងធ្វើយ៉ាងណាឱ្យមានពន្លឺថ្ងៃចូលគ្រប់គ្រាន់នៅរដូវរងារ។

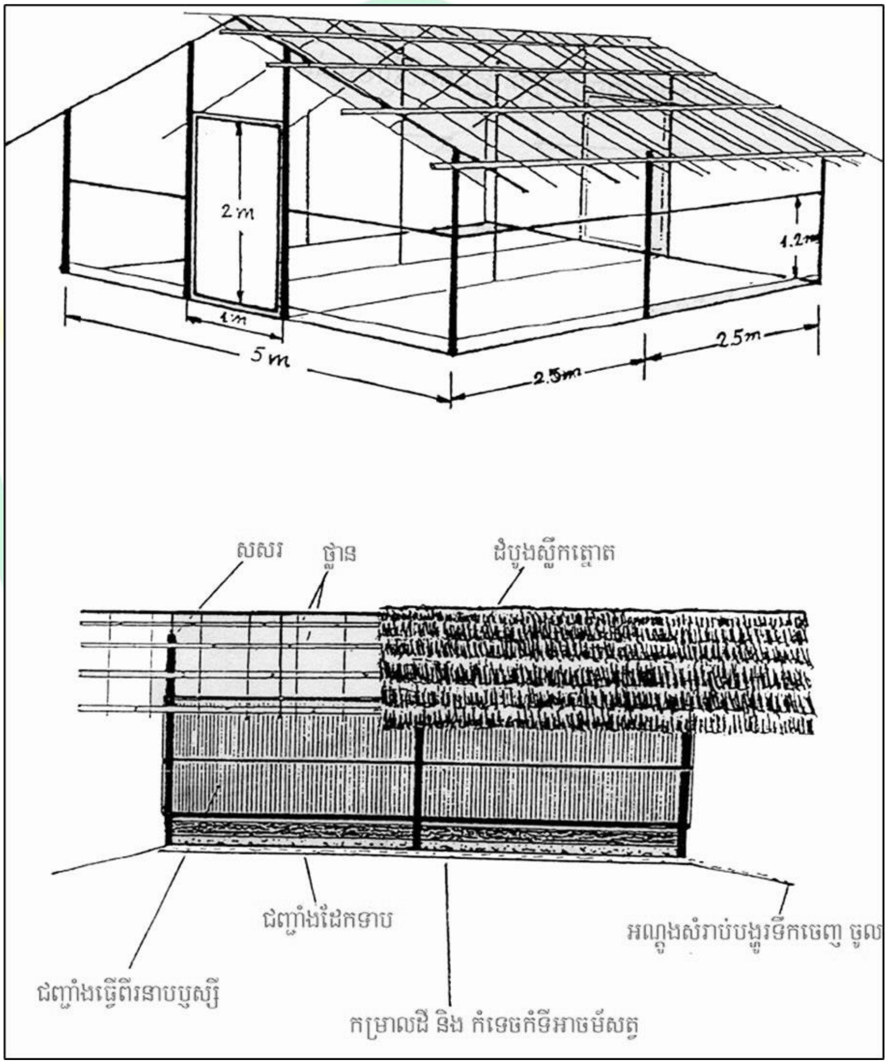

ឆ- កម្រាល

ប្រភេទនៃកម្រាលប្រែប្រួលទៅតាមសណ្ឋានផ្សេងៗគ្នារួមមានកម្រាលផ្ទាល់ដី និងកម្រាលផុតពីដី ដែលធ្វើអំពីបន្ទះឈើ ឫស្សី សំណាញ់ដែក ឬជ័រ ហើយត្រូវគិតគូរលើភាពងាយស្រួលក្នុងការសម្អាតលាមក។

៣-៣-ស្នូកទឹក

ត្រូវមានការសម្អាតស្នូកទឹក និងមានទឹកត្រជាក់សម្រាប់មាន់ផឹកគ្រប់គ្រាន់ ជាទូទៅមាន់ត្រូវការផឹកទឹករៀងរាល់១៥-២០នាទីម្តង។ទឹកដែលផ្តល់ត្រូវមានអនាម័យ ស្នូកទឹកតម្រូវទៅតាមអាយុ និងកម្ពស់របស់មាន់។ ស្លែចាប់ផ្តើមកាន់យ៉ាងឆាប់រហ័សបំផុត បើសិនជាមិនបានសម្អាតវាឱ្យបានញឹកញាប់ទេនោះ បញ្ហានេះអាចជាជម្រកមេរោគ ដើម្បីសម្អាតស្នូកទឹកឱ្យបានស្អាតត្រូវប្រើជាមួយច្រាស់ដុស។

៣-៤-ស្នូកចំណី

ស្នូកចំណីមាន់អាចត្រូវបានធ្វើឡើងអំពីឈើ ឬស្សី ឬអាចប្រើប្រាស់ស្នូកចំណីដែលទិញពីទីផ្សារ។ កសិករត្រូវដាក់ស្នូកចំណីរាយជាជួរឱ្យបានច្រើនគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីឱ្យមាន់ស៊ីចំណីបានក្នុងពេលជាមួយគ្នា មិនដូច្នេះទេមាន់ដែលខ្សោយនឹងងាប់ ឬអាចក្រិន ធំធាត់មិនស្មើគ្នា។ គម្លាតចន្លោះដែលគួរតម្រាប់ស្នូកសម្រាប់មាន់គឺ៖ កូនមាន់អាយុ០-៨សប្តាហ៍ ត្រូវទុកចន្លោះ ២,៥ស.ម/ក្បាល មាន់ដែលមានអាយុពី ៩-១៦សប្តាហ៍ ត្រូវទុកចន្លោះ ៦,៧ស.ម/ក្បាល មាន់សម្រាប់ទុកជាមេ បាបង្កាត់ពូជ ១០,២ស.ម/ក្បាល។

៣-៥-ការថែទាំ និងការធ្វើអនាម័យ

កូនមាន់ត្រូវការចាំបាច់នូវកំដៅ ខ្យល់បរិសុទ្ធ ចំណីអាហារ និងទឹក។ នៅក្នុងទ្រុង ចលនារបស់កូនមាន់អាចបញ្ជាក់ពីកំដៅដែលបានផ្តល់ដល់កូនមាន់ ÷

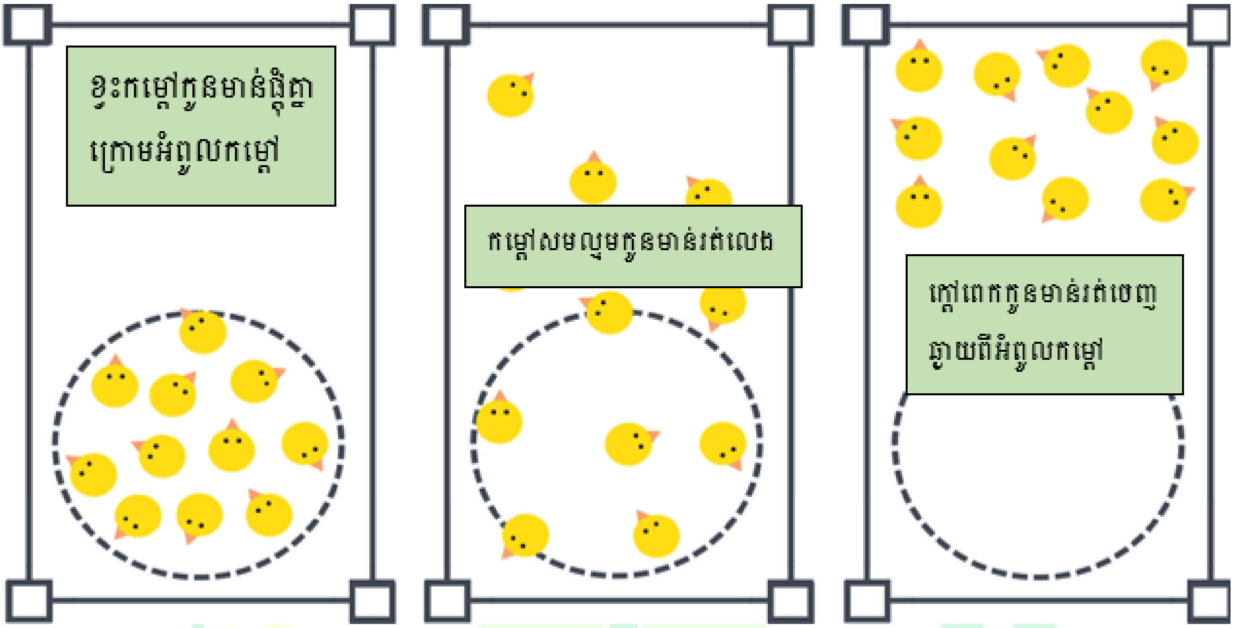

ដាក់អំពូលពន្លឺភ្លើងក្រហមព្យួរកម្ពស់ពីកម្រាល៤៥ស.មវាជាប្រភពកម្តៅសំខាន់សម្រាប់កូនមាន់តូចៗ។

ក្នុងអាទិត្យទី១ គេត្រូវធ្វើរបាំងព័ទ្ធជុំវិញកន្លែងក្រុងកូនមាន់ ដោយក្រដាសក្រាស់ ឬប្រដាប់ហ៊ុំ ដោយត្រូវដាក់ទែម៉ូម៉ែតតាមដានសីតុណ្ហភាពកំដៅ។ បើសិនជាកូនមាន់ប្រមូលផ្តុំគ្នាហើយយំជីបៗនោះបញ្ជាក់ឱ្យដឹងថា ច្បាស់ជាខ្វះកម្តៅ ដូច្នេះគេចាំបាច់ត្រូវផ្តល់កម្តៅបន្ថែម។ ប្រសិនបើកូនមាន់ចេញឆ្ងាយពីប្រភពកម្តៅនោះត្រូវធ្វើការបន្ថយកម្តៅបន្តិច។ ការយកចិត្តទុកដាក់ជាប្រចាំចំពោះកូនមាន់តូចៗ គឺជាបញ្ហាសំខាន់បំផុត។

ក- ការផ្តល់ចំណី

វត្ថុធាតុដើមសម្រាប់ផ្សំចំណីអាចផ្លាស់ប្តូរបានតាមអ្វីដែលមានក្នុងស្រុក តម្លៃសមរម្យ និងងាយស្រួលស្វែងរក តែត្រូវគោរពតាមគោលការណ៍អាយុមាន់ និងតម្រូវការប្រូតេអ៊ីនរបស់មាន់÷

-កូនមាន់អាយុ០១ថ្ងៃ ដល់១ខែ តម្រូវការប្រូតេអ៊ីនយ៉ាងតិច ២១%ក្នុងចំណីមាន់

-កូនមាន់អាយុ ១ខែ ដល់ចាប់លក់ តម្រូវការប្រូតេអ៊ីនយ៉ាងតិច ១៨%ក្នុងចំណីមាន់

-កូនមាន់ចាប់ពីអាយុ១ខែឡើង អាចប្រើចំណីផ្សំដែលអាចរកបានក្នុងតំបន់ដូចជា÷ កន្ទក់ ចុងអង្ករ កាកស្រាបៀរ ត្រកួន ចកអាសូឡា និងបន្លែបៃតងមួយចំនួនទៀត ជួយឱ្យការចំណាយថ្លៃដើមផលិតទាប។

ខ-ការផ្តល់ទឹក

កូនមាន់ស្វែងរកទឹកផឹកនៅថ្ងៃញាស់ដំបូង កសិករចិញ្ចឹមមាន់មិនត្រូវដាក់កូនមាន់ឱ្យនៅឆ្ងាយពីស្នូកទឹកចន្លោះ១ម៉ែត្រក្នុងរយៈពេល ២សប្តាហ៍ដំបូងឡើយ។ ហើយបន្ទាប់មកមិនត្រូវឱ្យឆ្ងាយពីស្នូកទឹក ៣,៥ម៉ែត្រ។ ក្នុងអំឡុងសប្តាហ៍ដំបូង កូនមាន់ ១០០ក្បាល ត្រូវការទឹកចំនួន ២លីត្រក្នុងមួយថ្ងៃ ។ ទំហំនៃស្នូកទឹកត្រូវបានបង្កើនទៅតាមការធំធាត់របស់មាន់ និងត្រូវពិនិត្យមើលកុំឱ្យមានទឹកកំពប់លើកម្រាល។

គ-ការគ្រប់គ្រង

ត្រូវបញ្ឈប់ការផ្តល់កម្តៅក្រោយពីកូនមាន់មានអាយុ៣សប្តាហ៍ ឬអាចផ្តល់កម្តៅក្នុងសភាពផ្សេងៗគ្នាអាស្រ័យទៅតាមតំបន់។ សារធាតុចិញ្ចឹមសំខាន់ៗទាំងអស់ត្រូវបានផ្តល់ឱ្យមាន់ដោយលាយក្នុងចំណី។ កម្រាលទ្រុងខាងក្រោម តាមធម្មតាមានកម្រាស់ពី ៥ ទៅ ១០ស.ម។ ប្រភេទនៃកម្រាលសម្រាប់ឱ្យមាន់ដេកត្រូវជ្រើសរើសអាស្រ័យទៅតាមតម្លៃ និងលទ្ធភាពដែលអាចរកបាននៅក្នុងស្រុក ។ សម្ភារៈដែលដាក់សម្រាប់ជាកម្រាលរួមមាន÷ រុក្ខជាតិតូចៗពុកផុយ ចំបើង ចំណាំងឈើតូចៗ ឬអាចម៍រណា (ប្រើបានតែ៤អាទិត្យតែប៉ុណ្ណោះ) កម្ទេចសម្បកសណ្តែកដី កាកអំពៅ ក្រដាសកាសែត និងដីខ្សាច់(នេះជាជម្រើសចុងក្រោយ)។ គួរធ្វើទ្រុងឱ្យបានធំបន្តិច ដើម្បីឱ្យកម្រាលមានភាពស្ងួតជានិច្ច។

ឃ-កត្តាអនាម័យ

ត្រូវបោសសម្អាតទីធ្លា ទ្រុង កើបលាមកមាន់រៀងរាល់ព្រឹក ប្រើប្រាស់ថ្នាំសម្លាប់មេរោគដូចជា TH4, Glutaraldehyde ឬ Formades ដោយបាញ់ក្នុងទ្រុង ជុំវិញទ្រុង និងទីធ្លាឱ្យបានយ៉ាងតិច២ដង/សប្តាហ៍ លាងស្នូកទឹក ស្នូកចំណីយ៉ាងតិចឱ្យបាន១ដង/ថ្ងៃ (អាចសម្អាតដោយប្រើប្រាស់ទឹក និងសាប៊ូដើម្បីសម្លាប់មេរោគដែលបង្កដោយវីរុស និងបាក់តេរី)។

ង-ការធ្វើប្រព័ន្ធជីវៈសុវត្ថិភាព និងការការពារ

ការការពារគឺជាគន្លឹះសំខាន់នៃការទប់ស្កាត់ជំងឺទាំងឡាយរបស់មាន់ ជាទូទៅការការពារអាចសម្រេចបាន យ៉ាងល្អប្រសើរដោយ÷

១- *ការចាក់ថ្នាំការពារប្រឆាំងនឹងជំងឺ*

២- *ការផ្តល់ចំណីដែលមានតុល្យភាពនូវសារធាតុចិញ្ចឹមគ្រប់គ្រាន់ ដូចជាវីតាមីនសារធាតុរ៉ែ អាស៊ីតអាមីណេ និងថាមពល ដើម្បីការពារជំងឺកង្វះសារធាតុចិញ្ចឹម* ។

៣- *គោលការណ៍អនាម័យដែលត្រូវអនុវត្តមាន÷*

ក- មិនត្រូវយកមាន់ចាស់ៗ ចូលក្នុងហ្វូងមាន់ក្មេងឡើយ

ខ- ហាមភ្ញៀវ(រួមទាំងអ្នកជិតខាង) បក្សីព្រៃ សត្វកកេរ ជាពិសេសអ្នកចិញ្ចឹមមាន់នៅកន្លែងផ្សេង ចូលទៅក្នុងទ្រុងចិញ្ចឹមមាន់

គ- បន្ទាប់ពីការចូលមើលទ្រុងមាន់អ្នកផ្សេង ពេលត្រឡប់មកវិញត្រូវសម្អាតខ្លួនប្រាណ ផ្លាស់ប្តូរសំលៀកបំពាក់ និងស្បែកជើងមុនចូលទៅក្នុងទ្រុងមាន់របស់ខ្លួន

ឃ- ត្រូវយកក្រដាសឡាំងកខ្វក់ បាវចំណី និងវត្ថុណាដែលកខ្វក់ផ្សេងៗទៀតចេញពីទ្រុងចិញ្ចឹមមាន់

ង- បង្កើតបែបបទ“ចូលទាំងអស់ ចេញទាំងអស់”ដើម្បីធ្វើឱ្យមានកន្លែងដាក់មាន់ទៅតាមអាយុខុសៗគ្នា ហើយដាក់មាន់ណាដែលមានអាយុស្មើគ្នា ឱ្យនៅជាមួយគ្នា ។

ច- មុននឹងនាំហ្វូងមាន់ថ្មីចូលត្រូវធ្វើអនាម័យទ្រុង ដោយទ្រុងត្រូវដាក់ហាលនឹងពន្លឺព្រះអាទិត្យ ដើម្បីសម្លាប់មេរោគ រយៈពេល ២សប្តាហ៍យ៉ាងតិច

ឆ- បើមានមាន់ងាប់ត្រូវនាំយកចេញពីក្នុងទ្រុងជាប្រញាប់ ដោយយកទៅដុតចោល ឬកប់ឱ្យជ្រៅ។

៣-៦-កម្មវិធីវ៉ាក់សាំងមាន់ស្រែសាច់

អាយុមាន់	ប្រភេទវ៉ាក់សាំង	ការការពារលើជំងឺ	ការប្រើប្រាស់	កម្រិតប្រើ
៣-៥ថ្ងៃ	ឡាសូតា Lasota	ញូវកាស	បន្តក់ភ្នែកច្រមុះ ឬមាត់	១ដំណក់
១៤ថ្ងៃ	អុត	អុត	ជួសស្លាប	ជួសស្លាបម្តង
១៤ថ្ងៃ	ហ្គូមបូរ៉ូ	ហ្គូមបូរ៉ូ	បន្តក់ភ្នែក	១ដំណក់
២១ថ្ងៃ	ញូវកាស	ញូវកាស	បន្តក់ភ្នែកច្រមុះ ឬមាត់	១ដំណក់
៤៥ថ្ងៃ	អាសន្នរោគ	អាសន្នរោគ	ចាក់សាច់ដុំទ្រូង	០,២៥ សេសេ

៤-គម្រោងអាជីវកម្មចិញ្ចឹមមាន់ស្រែសាច់

កសិករ ៖ ឃុំវត្តអង្គខាងជើង ស្រុកបន្ទាយមាស ខេត្តកំពត

ទំហំផ្ទៃដីចិញ្ចឹម ៖ ១៥ អា (១,៥០០ម៉ែត្រការ៉េ)

ចំនួនមាន់ចិញ្ចឹម ៖ ៥០០ ក្បាល

របៀបចិញ្ចឹម ៖ ក្នុងទីធ្លាព័ទ្ធសំណាញ់ជុំវិញ និងផ្តល់ចំណីក្រុមហ៊ុន លាយជាមួយចំណីផ្សំធម្មជាតិ

ចំនួនទ្រុង ៖ ទ្រុងចំនួន១ (ទំហំ ៥ម៉ x១៥ម៉) ប្រក់ស័ង្កសី

ប្រភេទមាន់ ៖ ជាមាន់ស្រែសាច់ មានស្បែកលឿង ជើងលឿង រោមពណ៌ត្រសក់ ខ្មៅ និងស្វាយ

ទិន្នផល ៖ មាន់អាយុ ១២០ថ្ងៃ, ទម្ងន់មាន់សរុបដែលទទួលបាន ៦១៧គក្រ/៤៧៥ក្បាល (ទម្ងន់ជាមធ្យម ១,៣គក្រ / ក្បាល)

តម្លៃ ៖ តម្លៃក្នុងតំបន់ចន្លោះពី ១៥,០០០៛ ទៅ ១៩,០០០៛/គក្រ និងអាចឡើងដល់ ២០,០០០៛/គក្រ នៅរដូវកាលចូលឆ្នាំចិន ឬបុណ្យទាន

ទីផ្សារ ៖កសិករលក់មាន់សាច់ (រស់) ឱ្យឈ្មួញយកទៅចែកចាយបន្តក្នុងខេត្តកំពត កែប និងខេត្តក្រុងសីហនុជាដើម។

អត្រាស្លាប់ ៖ អត្រាមាន់ស្លាប់មានចំនួន ៥%នៃចំនួនមាន់សរុប (ស្លាប់ចំនួន ២៥ក្បាល)

៤-១-ចំណាយលើការចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មដំបូង៖

ចំណាយវិនិយោគលើការរៀបចំទ្រុង អំពូលកម្តៅ និងសម្ភារៈផ្សេងៗ	ចំណាយលើការចិញ្ចឹម-ថែទាំ (ចំណី និងវ៉ាក់សាំង)	**ចំណាយសរុបពេលចាប់ផ្តើមអាជីវកម្ម**
2,425,000 រៀល	**7,509,800** រៀល	**9,934,800** រៀល

៤-២-គម្រោងចំណាយ-ចំណូលលម្អិត និងលទ្ធផល៖

បរិយាយ	**ឯកតា**	**ចំនួនឯកតា**	**តម្លៃ ១ឯកតា**	**ទឹកប្រាក់សរុប (៛)**	**ចំនួនសារវ័លស់**	**ទឹកប្រាក់សរុប (៛)**
១-ចំណូលសរុប/វគ្គ						**10,497,500**
ចំណូលពីការលក់មាន់សាច់(អាយុ៤ខែ) (១,៣ គ.ក x៤៧៥ក្បាល)	គក្រ	617,5	17,000	10,497,500		10,497,500
២-ចំណាយសរុប = ចំណាយប្រែប្រួល + ចំណាយមិនប្រែប្រួល/ថេរ						**7,719,356**

២.គ.ចំណាយប្រែប្រួល						**7,509,800**
កូនមាន់	ក្បាល	500	3,000			1,500,000
ចំណីក្រុមហ៊ុន	គក្រ	800	2,166			1,732,800
ចំណីផ្សំ (កន្ទក់ កាកស្រាបៀរ ចុងអង្ករ ដើមចេក ត្រកួន ចកអាសូឡា)	គក្រ	1,900	800			1,520,000
ថ្លៃអគ្គិសនី	kwh	50	740			37,000
ថ្នាំវីតាមីនលើកូនមាន់	គក្រ	1	20,000			20,000
វ៉ាក់សាំងលើកូនមាន់	ក្បាល	500	500			250,000
កម្លាំងពលកម្ម	ខែ	4	600,000			2,400,000
ថ្នាំទម្លាក់សត្វល្អិត	កញ្ចប់	1	10,000			10,000
ថ្នាំសម្លាប់មេរោគ	ដប	1	40,000			40,000
២.ខ.ចំណាយមិនប្រែប្រួល/ថេរ				**2,425,000**		**209,556**
ទ្រុងកូនមាន់ក្រោមអាយុ២១ថ្ងៃ (៣ឆ្នាំ)	ទ្រុង	10	20,000	200,000	9	22,222
ទ្រុងមាន់សាច់ និងសំណាញ់ជុំវិញ (៥ឆ្នាំ)	ទ្រុង	1	2,000,000	2,000,000	15	133,333
ស្នូកទឹក (៥ឆ្នាំ)	ចំនួន	10	6,000	60,000	15	4,000
ស្នូកចំណី (៥ឆ្នាំ)	ចំនួន	5	15,000	75,000	15	5,000
អំពូលកម្តៅ (ប្រើបាន២វគ្គ)	ចំនួន	15	6,000	90,000	2	45,000
៣-ចំណេញ/វគ្គ						**2,778,144**
ថ្លៃដើមចំណាយសរុបលើមាន់១គក្រ = ប្រាក់ចំណាយសរុប/ទម្ងន់មាន់សរុប						**12,501**
ចំណេញក្នុងមាន់១គក្រ = ចំណូលពីការលក់មាន់ក្នុង១គក្រ - ចំណាយថ្លៃដើមមាន់ក្នុង១គក្រ						**4,499**
ចំណូលពីការលក់លាមក= លាមកមាន់ ៦០បាវ x៤,០០០៛/បាវ						**240,000**
ចំណេញសរុបក្នុងវគ្គ (៤ខែ) = ចំណេញពីការលក់មាន់សាច់ + ចំណូលពីការលក់លាមក						**3,018,144**

៤-៣-លទ្ធភាពចំណេញក្នុង១វគ្គ ដោយផ្អែកលើនិន្នាការតម្លៃ÷

ផ្អែកតាមនិន្នាការតម្លៃមាន់ស្រែសាច់កសិករអាចទទួលបានប្រាក់ចំណេញសមរម្យក្នុងរយៈពេលចិញ្ចឹមមាន់៤ខែ/វគ្គ ដោយមានតម្លៃលក់ចន្លោះចាប់ពី ១៥,០០០៛/គក្រ ដល់ ១៩,០០០៛/គក្រ÷

តម្លៃលក់	ទិន្នផល	ចំណូល		ចំណាយសរុប	ចំណេញ-ខាត	
រៀល/គក្រ	គក្រ	លាមក	សរុប(រៀល)	រៀល	រៀល	%
15,000	617.5	240,000	9,502,500	7,719,356	1,783,144	23%
16,000	617.5	240,000	10,120,000	7,719,356	2,400,644	31%
17,000	617.5	240,000	10,737,500	7,719,356	3,018,144	39%
18,000	617.5	240,000	11,355,000	7,719,356	3,635,644	47%
19,000	617.5	240,000	11,972,500	7,719,356	4,253,144	55%
20,000	617.5	240,000	12,590,000	7,719,356	4,870,644	63%

៥-ហានិភ័យ វិធានការ និងអនុសាសន៍÷

តាមរយៈនៃការចុះស្វែងយល់អាជីវកម្មនៅកសិដ្ឋានចិញ្ចឹមមាន់ស្រែសាច់នៅឃុំវត្តអង្គខាងជើង ស្រុកបន្ទាយមាស ខេត្តកំពតឃើញថា ការចិញ្ចឹមមាន់អាចជួបប្រទះនូវហានិភ័យមួយចំនួនជាយថាហេតុប៉ះពាល់ដល់ដំណើរការផលិតកម្ម ដូចនេះកសិករចិញ្ចឹមមាន់គួររៀបចំផែនការជាក់លាក់ដើម្បីកាត់បន្ថយ ឬគ្រប់គ្រងហានិភ័យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

ហានិភ័យចម្បងៗក្នុងការចិញ្ចឹមមាន់ស្រែសាច់រួមមានដូចខាងក្រោម÷

ល.រ	ប្រភេទហានិភ័យ	ការពិពណ៌នាពីហានិភ័យ	វិធានការ និងអនុសាសន៍
១	ហានិភ័យផលិតកម្ម	ទិន្នផលដែលទទួលបានទាបជាងការរំពឹងទុកបណ្តាលមកពី÷ -ជាមាន់ពូជតូច -ពុំសូវមានរោម -ជំងឺដំណរពូជ -ជាន់ឈាមពីជំនាន់មេបា -ពុំមានកម្មវិធីវ៉ាក់សាំងត្រឹមត្រូវ	-សិក្សាប្រវត្តិពីកសិដ្ឋានមេបាមាន់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ -ត្រូវរើសកូនមាន់ដែលមានសុខភាពល្អមានទំហំប៉ុនៗគ្នា មានរោមភ្លឺរលោង -បាតជើងមិនមានដំបៅ ដំណើររហ័សរហួន -សម្លេងឮច្បាស់ មិនស្អក -មានកែវភ្នែកភ្លឺថ្លា -តាមដានទម្ងន់មេបា និងប្រវត្តិដើមនៃការបង្កាត់ពូជ

		កង្វះទីធ្លាដាំស្មៅ ត្រកួន បន្លែស្លឹកផ្សេងៗសម្រាប់ជាវត្ថុធាតុដើមផ្សំចំណី	-រៀបចំដាំស្មៅ ត្រកួន ចកអាសូឡា បន្លែផ្សេងៗ ជុំវិញបរិវេណចិញ្ចឹមមាន់ឱ្យបានច្រើន -ទិញស្រូវ មើមដំឡូងមី ពោត យកមកសម្ងួតដើម្បីស្តុកទុក -រៀបចំដាំដើមចេកឱ្យបានច្រើន ជាជម្រកសត្វមាន់ផង និងជាចំណីមាន់នៅរដូវក្តៅផងដែរ -មានទឹកស្អាតសម្រាប់ផឹកគ្រប់គ្រាន់ជាប្រចាំ
២	**ហានិភ័យទីផ្សារ**	លទ្ធភាពនៃការបាត់បង់ទីផ្សារឬតម្លៃដែលទទួលបានទាបជាងការរំពឹងទុក តម្លៃទីផ្សារមាន់ស្រែសាច់ប្រែប្រួលមិនច្បាស់លាស់ ពិសេសនៅ រដូវសំបូរត្រីធម្មជាតិ	-មានលទ្ធភាពផ្គត់ផ្គង់មាន់សាច់ច្បាស់លាស់ -ត្រៀមទ្រុងសម្រាប់ចិញ្ចឹមមាន់ទុកលក់ជាមេបាពូជនៅពេលពិបាកលក់ជាមាន់សាច់ -ចងក្រងបណ្តុំអ្នកចិញ្ចឹមមាន់សាច់ដើម្បីមានបណ្តាញទីផ្សារច្រើន -លក់រាយក្នុងភូមិ និងតាមកម្មវិធីបុណ្យទានផ្សេងៗ
៣	**ហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុ**	ការមិនមានសាច់ប្រាក់គ្រប់គ្រាន់ដើម្បីត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ទប់ទល់នឹងហេតុការណ៍កើតឡើងដោយចៃដន្យ ដូចជា÷ ខ្វះថវិកានៅក្នុងដំណើរការចិញ្ចឹម ពេលខ្លះត្រូវបង្ខំចិត្តលក់មាន់សាច់ពុំទាន់គ្រប់ទម្ងន់ក្នុងតម្លៃទាប	-ត្រូវមានផែនការអាជីវកម្មច្បាស់លាស់ -ត្រូវមានទុនបម្រុងក្រៅពីទុនវិនិយោគ -ត្រូវមានទុនដែលជាឥណទានមានអត្រាការប្រាក់ទាប
៤	**ហានិភ័យបរិស្ថាន**	ពេលមានសម្លេងរំខាន និងក្លិនស្អុយដល់អ្នកជិតខាង	-ត្រូវចិញ្ចឹមនៅក្នុងចម្ការ ឬឆ្ងាយផ្ទះប្រជាជនរស់នៅ -ត្រូវធ្វើអនាម័យជាប្រចាំ ទុកដាក់លាមកមាន់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវនិងរៀបចំប្រព័ន្ធជីវសុវត្ថិភាព

៦-សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ÷

ការចិញ្ចឹមមាន់ស្រែសាច់នៅតាមផ្ទះឬក្នុងចម្ការផ្ទាល់ខ្លួនជាជម្រើសដ៏ល្អ ដែលកសិករអាចរកចំណូលសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារបានមួយផ្នែក។ បច្ចុប្បន្នមាន់ស្រែសាច់មានតម្លៃល្អលើទីផ្សារ ពិសេសនៅតាមខេត្តចំនួនដូចជា÷ ខេត្តតាកែវ កែប កំពត កំពង់ស្ពឺ ព្រះសីហនុ ដែលអាចឱ្យកសិករចិញ្ចឹមមាន់ទទួលបានប្រាក់ចំណេញសមរម្យ ជាសញ្ញាណមួយឱ្យកសិករចាប់យកមុខរបរចិញ្ចឹមមាន់ស្រែសាច់នេះជារបរអចិន្ត្រៃយ៍ ហើយក៏ជាឱកាសល្អសម្រាប់កសិករដែលកំពុងប្រកបរបរនេះគួរពង្រីកការចិញ្ចឹមនៅតាមផ្ទះ ឬកសិដ្ឋាន បង្កើនទាំងបរិមាណ និងគុណភាពដើម្បីឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការទីផ្សារក្នុងស្រុក។ កសិករគួរជ្រើសរើសពូជមាន់ស្រុកមានភាពធន់នឹងជំងឺ ចិញ្ចឹមឆាប់ធំ ជើងពណិល្មៀត មានទីផ្សារនិងតម្លៃល្អ ព្រោះជាមាន់ដែលអ្នកបរិភោគនិយមទូទាំងប្រទេស។

ប្រភពសិក្សាស្រាវជ្រាវ ÷

១. កសិករចិញ្ចឹមមាន់ស្រែសាច់នៅ ឃុំវត្តអង្គខាងជើង ស្រុកបន្ទាយមាស ខេត្តកំពត

២. ឯកសារគំរូបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមមាន់ស្រុករបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្ម

៣. សៀវភៅណែនាំបច្ចេកទេស កសិករចិញ្ចឹមមាន់ជាលក្ខណៈគ្រួសារ របស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រម៉ាញ់ និងនេសាទ

៤. សៀវភៅណែនាំបច្ចេកទេសស្តីពីការចិញ្ចឹមមាន់ស្រុក (នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម)